

**Zarządzenie
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim**

z dnia ..... 2015 r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody
Santockie Zakole**

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013, poz. 627 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje.

§ 1. W Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Santockie Zakole (Dz. Urz. Województwa Lubuskiego z 2015 r. poz. 922) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 6. otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Wyznacza się obszar prowadzenia działalności rolniczej wyłącznie w zakresie ekstensywnego użytkowania trwałych użytków zielonych w Gminie Deszczno, obręb ewidencyjny Borek na działkach ewidencyjnych: 248/10 i 248/9, zgodnie z warunkami określonymi w załącznikach nr 7 oraz nr 8 do zarządzenia”.

2) w załącznikach nr 6 i nr 7 wprowadza się następujące zmiany;

- a) załącznik nr 6 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
- b) załącznik nr 7 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

1) Zmiany niniejszej ustawy ogłoszone zostały w Dz. U. Nr Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 842, Dz. U. z 2014 r. poz. 805,850, 1002, 1101, 1863, Dz. U. z 2015r. poz. 222, 1045.

**Załącznik nr 1 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim z dnia ..... 2015 r.**

**Cele działań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ujście
Noteci PLH 080006 w części pokrywającej się z rezerwatem przyrody**

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Cele działań ochronnych
1.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Utrzymanie istniejącego, właściwego stanu ochrony siedliska gatunku.
2.	3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodion rubri p.p.</i> i <i>Bidention p.p.</i>	Opracowanie ekspertyzy mającej na celu określenie wielkości zasobów siedliska występującego w obszarze oraz dokonanie oceny stanu jego ochrony wraz z wskazaniem zagrożeń i w uzasadnionym przypadku, dodatkowych działań ochronnych. Zadanie należy wykonać do końca 6 roku obowiązywania planu ochrony.
3.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Utrzymanie istniejącego, właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze.
4.	6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	Utrzymanie istniejącego, właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze.
5.	*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe) Utrzymanie istniejącego, właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze.	

6.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Utrzymanie istniejącego, właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze.
7.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Gali-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	Nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony w obszarze).
8.	1337 Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	Utrzymanie istniejącego, właściwego stanu ochrony siedliska gatunku.
9.	1355 Wydra (<i>Lutra lutra</i>)	Nie dotyczy (populacja gatunku w obszarze jest nieznacząca).

**Załącznik nr 2 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim z dnia ..... 2015 r.**

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i lokalizacją tych działań.

Działania ochronne			Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Nr	Opis zadania ochronnego		
Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk				
6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	A1	<u>Działanie obligatoryjne:</u> Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, położonego na trwałych użytkach zielonych poprzez ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych we wskazanych obszarach wdrażania; <u>Działania fakultatywne</u>	Płaty siedliska przyrodniczego, zlokalizowane na działce o nr ewid: 248/9, Gmina Deszczno, obręb ewidencyjny Borek (według rysunku planu – załącznik nr 8)	Właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem lub na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości.

		<p>Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich ukierunkowanego na ochronę łąk selernicowych 6440.</p>		
A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	A2	<p><u>Działanie obligatoryjne:</u></p> <p>Zachowanie siedlisk łągowych oraz żerowisk gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, położonych na trwałych użytkach zielonych;</p> <p>Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych we wskazanych obszarach wdrażania;</p> <p><u>Działanie fakultatywne</u></p> <p>Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich ukierunkowanego na ochronę Derkacza.</p>	<p>Obszar rezerwatu przyrody działka o nr ewid: 248/10, Gmina Deszczno, obręb ewidencyjny Borek oraz działka o nr ewid: 248/9, Gmina Deszczno, obręb ewidencyjny Borek (z wyłączeniem płątów siedliska 6440 zgodnie z rysunkiem planu – załącznik nr 8)</p>	<p>Właściciel lub zarządca nieruchomości na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem lub na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości.</p>
91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	A3	<p>Wsparcie procesu naturalnego odnowienia siedliska przyrodniczego poprzez popieranie naturalnych, bądź sztucznych odnowień <i>in situ</i>, wraz z zabezpieczeniem małoobszarowymi gradziami.</p> <p>Zabieg wykonywać na bieżąco w zależności od potrzeb.</p>	<p>Obszar rezerwatu przyrody: Nadleśnictwo Skwierzyna oddziały leśne: 10-27-1-01-1 10-27-1-01-2</p>	<p>Miejscowy Nadleśniczy.</p>
<p>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</p>				

3150	C1	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; Zadanie wykonać w 3, 6, 9, 12, 15 i 18 roku obowiązywania planu.	Obszar rezerwatu przyrody	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
3270	C2	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; Zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu;	Obszar rezerwatu przyrody	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
6430	C3	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; Zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu;	Obszar rezerwatu przyrody	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
*91E0	C4	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; Zadanie wykonać w 6, 12 i 18 roku obowiązywania planu;	Obszar rezerwatu przyrody	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
6440	C5	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; Zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu;	Obszar rezerwatu przyrody	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
91F0	C6	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami	Obszar rezerwatu przyrody:	Organ sprawujący nadzór nad obszarem

<p>Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)</p>		<p>metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska;</p> <p>Zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu;</p>	<p>Nadl. Skwierzyna oddziały leśne: 10-27-1-01-1 10-27-1-01-2</p>	<p>Natura 2000</p>
<p>1337 Bóbr (<i>Castor fiber</i>)</p>	<p>C7</p>	<p>Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska;</p> <p>Zadanie wykonać w 10 i 20 roku obowiązywania planu;</p>	<p>Obszar rezerwatu przyrody</p>	<p>Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000</p>
<p>A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i></p> <p>A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i></p> <p>A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i></p> <p>A122 Derkacz <i>Crex crex</i></p> <p>A127 Żuraw <i>Grus grus</i> (pop. łęgowa)</p> <p>A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus Cygnus</i></p> <p>A036 Łabędź niemy (<i>Cygnus olor</i>),</p> <p>A197 Rybitwa czarna (<i>Chlidonias nigra</i>),</p> <p>A055 Cyranka (<i>Anas querquedula</i>),</p> <p>A028 Czapla siwa (<i>Ardea cinérea</i>),</p> <p>A043 Gęgawa</p>	<p>C8</p>	<p>Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska i/lub wytycznymi GDOŚ;</p> <p>Zadanie wykonywać w 4, 8, 12, 16 i 20 roku obowiązywania planu;</p>	<p>Obszar rezerwatu przyrody</p>	<p>Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000</p>

(<i>Anser anser</i>), A041 Gęś białoczarna (<i>Anser albifrons</i>), A039 Gęś zbożowa (<i>Anser fabalis</i>), A153 Kszyk (<i>Gallinago gallinago</i>), A031 Bocian biały (<i>Ciconia ciconia</i>) A056 Płaskonos (<i>Anas clypeata</i>)				
Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony				
3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri</i> p.p. i <i>Bidention</i> p.p.	D1	Wykonać inwentaryzację siedliska przyrodniczego wraz z oceną stanu jego ochrony; Inwentaryzację wykonać w ciągu 3 pierwszych lat obowiązywania planu ochrony;	W miejscach potencjalnego występowania w granicach rezerwatu przyrody	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

Uzasadnienie

Plan ochrony rezerwatu przyrody został opracowany na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.), zgodnie z art. 20 ust. 1, 2, 3 i 5 tej ustawy, z dostosowaniem zakresu prac do zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych rezerwatu. Projekt planu sporządzono uwzględniając treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 794). Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Santockie Zakole” został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody działającą przy

Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. w dniu 13 lipca 2012 r. Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) organ opracowujący projekt dokumentu w dniu 25 lutego 2010 r. podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i o jego przedmiocie, możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, możliwości składania uwag i wniosków, sposobie i miejscu składaniu uwag i wniosków oraz organie właściwym do ich rozpatrzenia.

W ramach prac nad planem wykonano niezbędne ekspertyzy i inwentaryzacje przyrodnicze. Ustalenia planu sformułowano na ich podstawie, z uwzględnieniem celów ochrony rezerwatu przyrody. Plan ochrony rezerwatu przyrody „Santockie Zakole” w części pokrywającej się z obszarami Natura 2000 uwzględnia zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 o którym mowa w art. 28, ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.). Zaplanowane działania ochronne w planie ochrony rezerwatu przyrody „Santockie Zakole” nie będą miały potencjalnie negatywnego wpływu na gatunki i siedliska chronione w części pokrywającej się z obszarami Natura 2000: Dolina Dolnej Noteci PLB080002 i Ujście Noteci PLH080006.

Ustalono ocenę stanu gatunków i siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 na podstawie parametrów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy. Dokonana ocena wykazała, iż przedmioty ochrony obszaru Ujście Noteci PLH080006 tj. 3150, 6430, 91E0, 91F0, 1337 Bóbr *Castor fiber*, uzyskały ocenę na poziomie właściwym (FV). Dla poprawy stanu ochrony siedliska w zakresie struktury i funkcji wyłączono obszar z wędkowania, udostępniania dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych. Na terenie rezerwatu nie wyznacza się miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza i handlowa.

Przeprowadzona ocena w stosunku do 16 gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Noteci PLB080002 uzyskały oceny na poziomie właściwym (FV). Na terenie rezerwatu nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnionych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz nie wyznacza się miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza i handlowa.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. projekt planu ochrony wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin. Rezerwat położony jest na terenie gminy Deszczno. Projekt planu ochrony rezerwatu przyrody „Santockie Zakole” został zaopiniowany pozytywnie Uchwałą Rady Gminy Nr XXV/189/2012 w dniu 24 maja 2012 r. Po podaniu do publicznej wiadomości informacji o przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim wpłynęło pismo Klubu Przyrodników w Świebodzińcu z dnia 16 marca 2010 r. z uwagami i wnioskami zawartymi w 5 punktach.

Uwagi dotyczyły: niezgodności projektu z art. 20, ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, nielegalnej penetracji wędkarzy, starorzecza w stosunku do którego nie przewiduje się żadnych zabiegów, nie wyznaczenia miejsc gdzie może być prowadzona działalność rolnicza oraz zapisu czy wypas i koszenie dotyczą tylko gruntów w zarządzie Parków Krajobrazowych, czy dla gruntów w zarządzie ANR. Uwagi powyższe zostały uwzględnione z wyjątkiem ostatniej, gdzie wykonanie zadań ochronnych leży w gestii zarządcy terenu. Dodatkowo drogą e-mailową w dniu 30 marca 2012 r. uwagi przesłał członek Regionalnej Rady Ochrony Przyrody Pan Andrzej Jermaczek. Dotyczyły one istnienia zagrożenia ze strony użytkowania turystycznego i rekreacyjnego starorzeczy i naturalnych zbiorników eutroficznych ze zbiorowiskami Nympeion i Potamion oraz uaktualnienie mapy rezerwatu. Zgłoszone uwagi zostały uwzględnione z wyjątkiem możliwości opracowania nowej mapy dotyczącej działań ochronnych ponieważ istniejąca mapa zawiera informacje niezbędne do realizacji planu ochrony.

Wnioski i uwagi wniosło Polskie Towarzystwo Biogeograficzne w dniu 9 grudnia 2010 zwracając uwagę na potrzebę odtworzenia i utrzymania bezobsługowego systemu kanałów zasilających rezerwat, brak wzmianki o analizie wpływu hałasu na omawiany obszar, brak propozycji wykonania jakichkolwiek prac wspomagających rozwój siedlisk priorytetowych 91F01. Uwzględniono uwagę dotyczącą definicji celu ochrony w projekcie planu oraz rozwój zbiorowisk priorytetowych. Pozostałe uwagi i wnioski Polskiego Towarzystwa Biogeograficznego zawarte w przedmiotowym piśmie nie są zasadne z punktu widzenia celu ochrony rezerwatu. W planie ochrony rezerwatu przyrody „Santockie Zakole” nie wskazano obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych. Kwestie te będą regulowane w drodze indywidualnych zezwoleń wydawanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu przyrody „Santockie Zakole” został uzgodniony z Wojewodą Lubuskim w dniu 1 lipca 2014 r., znak: NK-II.0522.25.2014.KBro.

Zgodnie § 5, ust. 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespólonej administracji rządowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 222, poz. 1754) dokonana została kontrola zgodności przedmiotowego aktu prawa miejscowego z polityką Rady Ministrów, w wyniku której stwierdzono uchybienia uzasadniające zmianę we własnym zakresie zarządzenia Nr 23/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolski z dnia 15 lipca 2013r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Santockie Zakole”. Uwagi zawarte w piśmie Ministerstwa Środowiska z dnia 27 grudnia 2012 r. znak: DP-074-34/48139/12/AD oraz z dnia 07 października 2013 r., znak: DP-074-42/37276/13/AD zostały uwzględnione. Zgodnie z treścią art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.), przepisy art.19 ust. 1a i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku dokonywania zmiany planu ochrony. Sporządzający projekt planu ochrony, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu. Projekt planu ochrony, wymaga zaopiniowania przez właściwą miejscowo radę gminy. W dniu 02.02.2015 r. zgodnie z art. 39 ust1 ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na

środowisko (Dz. U. z 2013r. poz. 627 ze zmianami) zamieszczono w prasie lokalnej obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim informację o sporządzeniu projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Santockie Zakole” oraz w dniu 30.01.2015r. przesłano do przewodniczącego Rady Gminy w Deszcznie projekt planu ochrony z prośbą o zaopiniowanie projektu planu. Rada Gminy w Deszcznie Uchwałą Nr VI/47/2015 z dnia 30.03.2015r. zaopiniowała pozytywnie projekt planu ochrony. Ze strony społeczeństwa nie zgłoszono uwag i wniosków. Kontrola Ministra Środowiska przedmiotowego aktu prawa miejscowego w piśmie z dnia 13.08.2015 r., znak: DP-074-62/29210/15/PMI wykazała uchybienia uzasadniające zmianę ww. zarządzenia we własnym zakresie. Niniejsze zarządzenie jest zmianą wynikającą z wyżej przeprowadzonej kontroli. Szacunkowy koszt wykonania przewidzianych zadań ochronnych na terenie rezerwatu wynosi 120.000 zł.